

АНОТАЦІЯ

Кравчук Д. О. Жанрово-стильові та виконавські аспекти сонат для тромбона П. Гіндеміта, Ж. Кастареда та Ю. Іщенка.

Наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту на здобуття ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 – «Музичне мистецтво»; галузі 02 – «Культура та мистецтво». Національна музична академія ім. П. І. Чайковського, Міністерство культури України та інформаційної політики. Київ, 2025.

Творчий мистецький проєкт за проблематикою та змістом присвячений комплексному дослідженню камерних сонат для тромбона XX ст. з фокусом на жанрово-стильові та виконавські аспекти. У роботі розглянуто еволюцію жанрових і стилістичних тенденцій у творчості трьох видатних композиторів, що представляють різні національні школи, твори, яких значною мірою вплинули на розвиток тромбонового репертуару XX ст.

Реалізація творчого мистецького проєкту дала автору змогу сформулювати глибоке бачення досліджуваної проблеми з історико-культурної, теоретико-методологічної, когнітивно-аналітичної та виконавсько-практичної точок зору. В результаті було розроблено цілісну систему поглядів на виконавську інтерпретацію камерної музики для тромбона. Актуальність проєкту підкреслюється важливістю дослідження творів, що мають значну художньо-естетичну цінність для сучасної виконавської практики.

У першому розділі *«Теоретичні основи жанрово-стильового аналізу камерно-інструментальної музики»* розкрито основи методології жанрово-стильового аналізу, що забезпечують науковий підхід до розуміння специфіки камерно-інструментальної музики. Проаналізовано актуальні методи жанрового та стилістичного аналізу з проєкцією на дослідження

камерних творів для тромбона. Також досліджено семантичне амплуа тромбону в контексті камерної музики.

Другий розділ, *«Соната для тромбона: виконавсько-аналітичне прочитання жанрово-стильових трендів XX століття»*, присвячено детальному аналізу сонат Ж. Кастареда, П. Гіндеміта та Ю. Іщенка. Проєкт був мотивований потребою підкреслити значущість глибокого теоретичного осмислення музичного матеріалу безпосередньо виконавцями, що є запорукою розвитку та реалізації їх інтерпретаційної майстерності на професійному рівні. Важливими критеріями добору матеріалу стали: хронологія творів (XX століття) та творчі персоналії авторів (особливості національних композиторських шкіл). Розглянуто жанрово-стильові аспекти Сонатини для тромбона і фортепіано Ж. Кастареда, виконавські та жанрово-стильові особливості Сонати для тромбона П. Гіндеміта, а також досліджено жанрову та стилістичну специфіку сонатного твору Ю. Іщенка.

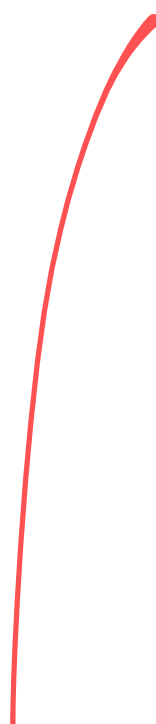
Проаналізовано обрані твори у різних дискурсах: структурному, жанровому, стильовому та виконавському. Пропоноване дослідження має практичне значення для вдосконалення методичного забезпечення виконавської діяльності, а також для інтеграції та популяризації цих творів у сучасному концертно-педагогічному репертуарі.

Наукова новизна дослідження полягає у системному підході до аналізу камерних сонат для тромбона, що забезпечує глибоке розуміння їх жанрово-стильових та виконавських особливостей.

Представлена робота має чітке практичне спрямування, адже її прикладна мета – розширити теоретичне розуміння та безпосередньо вплинути на виконавську практику. У її основі лежить дослідження синергії між композиторським задумом і виконавською майстерністю, що є рушійною силою розвитку музичного мистецтва. Така взаємодія розкриває різні іпостасі тромбона, у тому числі у камерному прояві. Ґрунтовний аналіз і розуміння цих аспектів сприяє підвищенню якості

інтерпретаційних версій, пропонуючи виконавцям аналітичний інструментарій для створення виразних та оригінальних прочитань сонатних творів, що, зрештою, збагачує методичне забезпечення виконавської практики та сприяє популяризації камерного репертуару тромбона.

Ключові слова: жанрово-стильовий аналіз, виконавська інтерпретація, камерна музика, тромбон, соната.



SUMMARY

Kravchuk D. O. Genre-stylistic and performance aspects of sonatas for trombone by P. Hindemith, J. Castarede and Y. Ishchenko. – Qualifying scientific work on manuscript rights.

Qualifying research paper for obtaining the degree of Doctor of Arts in specialty 025 'Musical Art'; Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music. Ministry of Culture of Ukraine and Information Policy. Kyiv, 2025.

The creative artistic project, in its subject matter and content, is dedicated to a comprehensive study of 20th-century chamber sonatas for trombone, focusing on genre-stylistic and performance aspects. The work examines the evolution of genre and stylistic trends in the compositions of three prominent composers from different national schools, whose works significantly influenced the development of the 20th-century trombone repertoire.

The implementation of this creative artistic project allowed the author to form a deep understanding of the research problem from historical-cultural, theoretical-methodological, cognitive-analytical, and performance-practical perspectives. This experience enabled the development of a holistic system of views on the performance interpretation of chamber music for the trombone. The project's relevance is underscored by the importance of studying works that possess significant artistic and aesthetic value for contemporary performance practice.

The first chapter, «Theoretical Foundations of Genre-Stylistic Analysis of Chamber Instrumental Music» reveals the methodological principles of genre-stylistic analysis, ensuring a scientific approach to understanding the specifics of chamber instrumental music. It analyzes current methods of genre and stylistic analysis with a projection onto the study of chamber works for the trombone. The semantic role of the trombone in the context of chamber music is also explored.

The second chapter, «Trombone Sonata: Performance-Analytical Interpretation of 20th-Century Genre-Stylistic Trends» is devoted to a detailed

analysis of sonatas by J. Castérède, P. Hindemith, and Yu. Ishchenko. The project was motivated by the need to emphasize the significance of deep theoretical comprehension of musical material directly by performers, which is essential for the development and realization of their interpretative mastery at a professional level. Important criteria for material selection included the chronology of the works (20th century) and the authors' creative personalities (peculiarities of national compositional schools). Within this chapter, the genre-stylistic aspects of *Sonatine for Trombone and Piano* by J. Castérède, the performance and genre-stylistic features of *Sonata for Trombone* by P. Hindemith's, and the genre and stylistic specificity of sonata work by Yu. Ishchenko are examined.

The selected works are analyzed across various discourses: structural, genre, stylistic, and performance.

The scientific novelty of the research lies in its systemic approach to the analysis of chamber sonatas for trombone, which ensures a deep understanding of their genre-stylistic and performance characteristics.

This work has a clear practical orientation, as its applied goal is not only to expand theoretical understanding but also to directly influence performance practice. At its core is the study of the synergy between compositional intent and performance mastery, which is the driving force behind the development of musical art. Such interaction fully reveals the various facets of the trombone, including its chamber manifestation. A thorough analysis and understanding of these aspects significantly enhances the quality of interpretative versions, offering performers a toolkit for creating expressive and original readings of diverse works, which ultimately enriches methodological support and contributes to the popularization of the trombone's chamber repertoire.

Keywords: genre-stylistic analysis, performance interpretation, chamber music, trombone, sonata.

Список опублікованих праць за темою роботи

1. Кравчук Д. Тембровий ансамбль в Сонаті для тромбона та фортепіано Ю. Іщенка як основа виконавської стратегії. *Музичне мистецтво і культура*. 2024. Випуск 39. С. 339–348.
2. Кравчук Д. Жанрово-стильові аспекти Сонатини для тромбона та фортепіано Ж. Кастареда. *Слобожанські мистецькі студії*. Суми, 2024. Випуск 3 (06). С. 87–90.
3. Кравчук Д. Стильова специфіка сонати для тромбона та фортепіано П. Гіндеміта. *Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір : матеріали VIII Всеукр. наук. конференції молодих вчених, аспірантів та магістрантів. (Київ, 07 листопада 2024 р.)*. Київ : НАКККиМ, 2024. С. 341–342.

Інформація про апробацію результатів дослідження

08.10.2024 – участь у Міжнародній науковій конференції «Бібліотека. Наука. Комунікації. Інтеграція у міжнародний бібліотечний простір».

Тема доповіді: **«Драматургія сонати для тромбону та фортепіано Ю. Іщенка: симфонічне мислення в камерному жанрі»**. (м. Київ)

07.11.2024 – участь у VIII Всеукраїнській науковій конференції молодих вчених, аспірантів та магістрантів «Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір».

Тема доповіді: **«Стильова специфіка Сонати для тромбона та фортепіано П. Гіндеміта»**. (м. Київ).

03.12.2024 – участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Феноменологічні парадигми музичного мистецтва» пам'яті академіка О.С. Тимошенка.

Тема доповіді: **«Соната для тромбона та фортепіано Юрія Іщенка: специфіка виконавської інтерпретації»**. (м. Київ).